

---

11 CITOVANÁ LITERATURA

11.1 Zahrnutá v textu

- BARTOŇ, Michal. Zdroje informací o právu. In TOMOSZKOVÁ, Veronika, TOMOSZEK, Maxim (eds). *Kurz právnických dovedností*. Olomouc: Iuridica Olomucensis, 2008, s. 128–177.
- BRANDEJS, Michal a kol. *Národní registr VŠKP a systém na odhalování plagiátů* [online]. Inforum, 2008 [cit. 14. května 2009]. Dostupné na <<http://www.inforum.cz/pdf/2008/brandejs-michal-cze.pdf>>.
- BŘÍZA, Petr. *Plagiátorství, fušeřina a česká akademie: neveselý příběh z oblasti mps.* [online]. Jiné právo, 19. květen 2008 [cit. 4. května 2009]. Dostupné na <<http://jinepravo.blogspot.com/2008/05/plagitorstv-fueina-esk-akademie-nevesel.html>>.
- ČERNÁ, Marie a kol. *Kauza Budil* [online]. Biograf, nedatováno [cit. 4. května 2009]. Dostupné na <<http://www.biograf.org/budil/wikka.php?wakka=KauzaBudil>>.
- ČSN ISO 690. *Bibliografické citace: obsah, forma a struktura*. Praha: Český normalizační institut, 1996.
- DVOŘÁK, Zdeněk. *Zlínského děkana usvědčili z plagiátorství, titul mu ale zůstane* [online]. idnes.cz, 9. července 2008 [cit. 4. května 2009]. Dostupné na <http://zpravy.idnes.cz/zlinskeho-dekana-usvedcili-z-plagiatorstvi-titul-mu-ale-zustane-phi-/studium.asp?c=A080709_085836_studium_bar>.
- KAISEROVÁ, Ida. *Pro trochu zlé krve* [online]. Biograf, nedatováno [cit. 4. května 2009]. Dostupné na <<http://www.biograf.org/budil/wikka.php?wakka=KauzaPavera>>.
- NĚMEČEK, Tomáš. *Kdo chce opisovat, musí být aspoň právník* [online]. iHNed.cz, 19. září 2007 [cit. 4. května 2009]. Dostupné na <http://domaci.ihned.cz/c3-22052440-002500_d-kdo-chce-opisovat-musi-byt-aspon-pravnik>.
- SCHEFFEL, David. *Minulost a budoucnost antropologie ve střední a východní Evropě: poznámky k vizi Chrise Hanna*. *Sociologický časopis*, 2007, roč. 43, č. 1, s. 183-186.
- SLEZÁKOVÁ, Ludmila. *Jak pracovat s elektronickými informačními zdroji přístupnými na Univerzitě Palackého v Olomouci se zaměřením na spo-*

- lečenskoviědní a humanitní databáze*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. 63 s. ISBN 80-244-1309-4.
- Slovník Kateřiny Jacques: vláda blafla. Biomasa v něm ale chybí* [online]. idnes.cz, 5. dubna 2009 [cit. 10. května 2009]. Dostupné na <http://revue.idnes.cz/slovník-kateriny-jacques-vlada-blafla-biomasa-v-nem-ale-chybi-p5c-/lidicky.asp?c=A090404_230750_lidicky_ved>.
- Soudce, který opisoval cizí texty, nebude potrestán* [online]. Novinky.cz, 30. října 2008 [cit. 4. května 2009]. Dostupné na <<http://www.novinky.cz/krimi/153127-soudce-ktery-opisoval-cizi-texty-nebude-potrestan.html>>.
- ŠANDEROVÁ, Jadviga. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách*. Praha: Slon, 2006. 209 s. ISBN 80-86429-40-7.
- ŠÍDLOVÁ, Marie. *Děkan Světlík: Útok na mne je vykonstruovaný proces* [online]. Zlínský deník, 1. dubna 2008 [cit. 4. května 2009]. Dostupné na <http://zlinsky.denik.cz/zpravy_region/dekan-svetlik-je-obvinen-z-podvodu-opsal-prace.html>.
- WINTEROVÁ, Alena, HLAVSA, Petr, ZOULÍK, František. Český civilní proces (recenze). *Právní rozhledy*, 1997, roč. 6, č. 11, s. 581–585.
- Základní instrukce pro správné psaní písemných prací*. Olomouc: Katedra politologie a evropských studií FF UP, nedatováno.
- Zákon č. 120/2000 Sb., autorský zákon, ve znění pozdějších předpisů.

11.2 Zahrnutá v příkladech

- BEST, Edward. The Treaty of Nice: Not Beautiful but It'll Do. *Eipascope*, 2001, roč. 5, č. 1, s. 1–8.
- CLARK, Alan. *Diaries*. London: Phoenix, 1993. 416 s. ISBN 978-0-2978-13521.
- GERBET, Pierre. *Budování Evropy*. Praha: Karolinum, 2004. 452 s. ISBN 80-246-0111-7.
- MARŠÁLKOVÁ, Zuzana. Jak daleko sahá omezení pravomocí orgánů ČR po vstupu do EU ve světle nálezů Ústavního soudu ve věci cukerných kvót? *Právní rozhledy*, 2006, roč. 15, č. 15, s. 553–561.
- VAN GRINSVEN, Peter. The European Council under Construction. *Discussion Papers in Diplomacy*, 2003, č. 88, s. 1–30.

Uvedeny jsou, jako forma poděkování, jen publikace, které nebyly vymyšlené a které hrály v textu významnější roli.

---

12 ROZŠIŘUJÍCÍ LITERATURA

12.1 Citování dle norem ČSN ISO 690 a 690-2

- BOLDIS, Petr. *Bibliografické citace dokumentů podle ISO 690 a ISO 690-2* [online]. 2001, aktualizováno 11. listopadu, 2004 [cit. 28. května 2009]. Dostupné na <<http://www.boldis.cz/citace/citace.html>>.
- BRATKOVÁ, Eva. *Bibliografické odkazy pro seznamy a citace* [online]. 6. listopadu 1996, aktualizováno 11. března 2009 [cit. 28. května 2009]. Dostupné na <<http://www1.cuni.cz/~brt/bibref/bibref.html>>.
- TKAČÍKOVÁ, Daniela. *JAK zpracovávat bibliografické citace* [online]. 1998, aktualizováno 21. února 2009 [cit. 28. května 2008]. Dostupné na <<http://www.knihovna.vsb.cz/kurzy/citace/index.html>>.

Ve všech uvedených zdrojích můžete blíže prozkoumat všechna zákoutí uvedených norem, včetně neobvyklých případů zdrojů. Stránky vám nabízejí i možnost vyzkoušet si citování a výukové lekce.

12.2 České knihy o psaní odborných prací

ČMEJRKOVÁ, Světlá a kol. *Jak napsat odborný text*. Praha: Leda, 1999. 255 s. ISBN 80-85927-69-1.

Publikace se zaměřuje na čtenáře, kteří již základy psaní odborných textů ovládají. Pokrývá témata jako význam komunikace ve vědeckém diskurzu nebo vysvětlení jednotlivých částí práce, největší pozornost je ovšem věnována otázce vnitřních logických vazeb textu, jeho dělení a způsobům sdělování informací. Z uvedeného plyne důraz na práci s jazykem a vyjadřování před technickými nebo obecnými prvky. Dílo je to působivé, po mém soudu však je na mnoha místech výklad příliš složitý a teoretický. V praxi jen minimum autorů by bylo schopno dodržovat všechny pravidla a zásady, které publikace uvádí. Kniha odkazuje na množství domácí i zahraniční literatury.

ECO, Umberto. *Jak napsat diplomovou práci*. Olomouc: Votobia, 1997. 271 s. ISBN 80-7198-173-7.

Eco, známý u nás hlavně svým románem *Jméno růže*, působí rovněž jako univerzitní profesor. V roce 1977 napsal pro italské studenty tuto příručku po-

pisující vypracovávání diplomových a jiných rozsáhlejších prací od výběru tématu až po odevzdání. Text vnímající diplomovou práci zároveň z hlediska autora, vedoucího práce i případného čtenáře dokazuje Ecovu genialitu a v některých fázích je nepřekonatelný, na druhou stranu přeci jen nese známky své doby a toho, že nebyl psán pro české prostředí. Publikaci si přečtěte, ale vždy berte v úvahu, že v době počítačů a informační ofenzívy už jsou odborné postupy poněkud jiné než před 40 lety.

HOLOUŠOVÁ, Drahomíra, KROBOTOVÁ, Milana. *Diplomové a závěrečné práce*. 2. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005. 117 s. ISBN 80-244-1237-3.

Kniha se částečně překrývá s tou, kterou držíte v ruce. Velmi stručně se zabývá postupem při zpracování textu, formálními požadavky na obsah textu, rozsáhleji řeší citační normu. Na rozdíl od mé příručky je ale velká pozornost věnována otázkám pravopisu a stylu (slohu), kdo má s těmito faktory obtíže, najde zde přehledné základy.

MEŠKO, Dušan a kol. *Akademická příručka*. Martin: Vydavatelstvo Osveta, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7.

Tato publikace je počinem, který nemá obdoby ani v západních zemích. Autoři se rozhodli pokrýt snad veškeré skutečnosti, se kterými se mohou setkat akademičtí pracovníci při své činnosti, od psaní odborných textů přes impakt faktor až po doporučený obsah zavazadla při návštěvě zahraniční konference. Je zřejmé, že při takovém záměru bylo nutné učinit jisté kompromisy, přesto je většina částí velmi dobrých a zajímavé informace v nich najdou též studenti. Za jednotlivými kapitolami je vždy uveden široký rozsah další doporučené literatury.

ŠANDEROVÁ, Jadwiga. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách*. Praha: Nakladatelství SLON, 2006. 209 s. ISBN 80-86429-40-7.

Kdybych vám měl doporučit další publikaci, která by mohla dále rozšířit vaše obzory při psaní písemných prací, byla by to s největší pravděpodobností právě tato. Šanderová navrhuje strategie pro efektivní čtení odborných textů, což je klíčová dovednost i pro psaní, mnohokrát jsem zdůrazňoval, že pochopení a zpracování zdrojů se přímo projevuje na kvalitě napsaného textu. Získané poznatky samozřejmě můžete použít rovněž při studiu. V druhé části publikace se autorka zabývá samotným psaním, uvádí několik druhů vědeckých žánrů, neopomíná etické otázky a doporučuje nejlepší taktiku pro zpracování, která je poněkud jiná (nebo spíše jinak podaná) než v této příručce. Pokryty jsou i zásady prezentace.

LIŠKA, Václav. *Zpracování a obhajoba bakalářské a diplomové práce.* Praha: Professional Publishing, 2008. 93 stran. ISBN 978-80-86946-64-1. Stručná publikace, která pokrývá obvyklé záležitosti. Nemusela by snad ani být v tomto seznamu uváděna, kdyby neobsahovala kapitolku o obhajobě diplomové práce, ze které se například dovíte, co si máte vzít na sebe a jak zapůsobit. Víte, že u žen „většina mužů nepovažuje příliš dlouhé nehty za ukázkou krásy a upravenosti?“ (s. 63).

12.3 Publikace zaměřené na metody

Již v úvodu jsem předeslal, že otázka metod nebude v příručce řešena. Metodu bychom mohli přeložit jako přístup k výzkumu, metodologií nazýváme zdůvodnění v práci použitých metod, metodika je soubor zvolených metod. Každý obor používá trochu jiné metody, proto je dosti obtížné činit nějaká zobecnění. Uvědomte si však, že ve světě slovo výzkum znamená něco zcela jiného, než je představa mnoha studentů českých vysokých škol a jejich pojetí „vědy“ v diplomových pracích. To samé se dá prohlásit rovněž o přístupu mnoha pedagogů. V zahraničí je výzkum spojen se získáním originálních dat. Dále nabízené publikace se proto obsáhle věnují tématům jako je definice výzkumného vzorku, tvorbě dotazníků nebo administraci řízených rozhovorů či analýze dat, a to včetně kvantitativních metod s pokročilým využitím statistiky. Většinu z představených publikací využijete jen tehdy, pokud chcete mít skutečně originální a hvězdnou diplomovou práci, zamýšlíte se účastnit různých vysokoškolských odborných činností nebo máte cíl publikovat v odborných periodikách.

DELLA PORTA, Donatella, KEATING Michael (eds). *Approaches and Methodologies in the Social Science: A Pluralist Perspective.* Cambridge: Cambridge University Press, 2008. 365 s. ISBN 978-0-521-70966-8.

Jedna z nejnovějších knih na dané téma, která nabízí skutečně široký pohled na problematiku v ostatních dále uvedených publikacích nevídaný. V první části se totiž zabývá filozofií a epistemologií sociálních věd a představuje přístup ke zkoumání pohledem základních teoretických přístupů jako je konstruktivismus, normativní politická teorie nebo teorie her. Druhá část rozebírá tvorbu výzkumných záměrů s pomocí odlišných metod (komparace, případové studie, kvantitativní analýza). Části jsou napsány významnými odborníky z oboru, přesto jsou podány velmi srozumitelnou formou a jsou tudíž přístupné i začátečníkům.

PUNCH, Keith. *Introduction to Social Research: Quantitative and Qualitative Approaches.* 2nd edition. London: Sage, 2005. 320 s. ISBN 0-7619-4417-6.

Komplexní publikace přistupující k metodám z hlediska sociálních věd jako celku. V počátečních kapitolách jsou diskutována základní východiska výzkumu, včetně formulace výzkumných otázek a hypotéz. V dalších částech jsou podrobně představeny všechny fáze výzkumu (rámec výzkumu, sběr dat, analýza dat), a to zvláště pro kvalitativní i kvantitativní metody. Prostor je věnován rovněž možnosti kombinace obou druhů metod.⁷⁸⁾

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: Základní metody a aplikace.* Praha: Portál, 2005. 408 s. ISBN 978-80-7367-485-4.

Česká, velmi kvalitní obdoba zahraničních učebnic kvalitativního výzkumu v obecné rovině. Zabývá se druhy kvalitativních přístupů, vytvářením rámců výzkumu, sběrem dat, jejich analýzou, vyhodnocováním i vysvětlením. Opo-
menuty nejsou ani pomůcky včetně počítačových programů, které vám při zpracování dat mohou napomoci.

PENNIGS, Paul a kol. *Doing Research in Political Science.* 2nd edition. London: Sage, 2006. 324 s. ISBN 1-4129-0377-7.

Jedna z nejpoužívanějších knih při studiu metod v politologii. Soustředí se na dvě hlavní témata: V první části pokrývá problematiku komparace, proč je důležitá a jak se má rozumně využívat. Druhá podrobně diskutuje aplikaci statistických metod na výzkum. Pokryto je kódování dat, deskriptivní statistika i pokročilejší druhy matematické analýzy. Kniha obsahuje třetí část, ve které je předchozí teorie aplikována na třech obecných politických faktorech (jak nastávají problémy, jak se činí rozhodnutí, jak jsou problémy řešeny). Publikace odpovídá tomu, jak je v současnosti politologie v západních zemích pojímána, pro české prostředí jsou zvláště některé části, odvážím se tvrdit, trochu nad horní hranicí zdejšího stavu oboru.

⁷⁸⁾ Od stejného autora vyšly i česky psané knihy, konkrétně PUNCH, Keith. *Úspěšný návrh výzkumu.* Praha: Portál, 2008. 232 s. ISBN 978-80-7367-468-7 a PUNCH, Keith. *Základy kvantitativního šetření.* Praha: Portál, 2008. 152 s. ISBN 978-80-7367-381-9. Přiznám se, že jsem obě publikace ještě neměl v ruce, takže nemohu přesně jejich obsah popsat. Domnívám se však, že budou obě velmi vhodné pro objevování tajů kvalitativního (první kniha) a kvantitativního (částečně první, ale zejména druhá kniha) výzkumu.

DRULÁK, Petr a kol. *Jak zkoumat politiku.* Praha: Portál, 2008. 256 s. ISBN 978-80-7367-385-7.

Autoři se zaměřují na využití kvalitativních metod v politologii. Nečiní tak v obecně rovině jako jiné zde uvedené publikace, ale přímo se soustředí na témata jako jsou jednopřípadové studie, komparace, metafory, etnografický přístup nebo zakotvená teorie. Teoretické poznatky jsou přímo propojeny s podrobnou diskusí konkrétních zdrojů, které uvedené teorie využívají.

BANAKAR, Reza, TRAVERS, Max (eds). *Theory and Method in Socio-Legal Research.* Oxford: Hart, 2005. 376 s. ISBN 1-84113-626-3.

Kniha naznačující použití rozličných metodologických přístupů na výzkum tak rozdílných otázek práva, jako jsou soudci, ombudsmeni nebo právo EU. Důraz je kladen na sociologické vnímání práva, opomenuty nejsou ale ani jiné teorie. Jak již plyne z předchozích řádek, vždy jsou obecná východiska aplikována na konkrétních praktických studiích. Stejně jako u Penningse a kol. v politologii mám pocit, že v mnoha ohledech má česká právní věda ještě co dohánět.

12.4 Příručky k doktorskému studiu

Velmi populární jsou v zahraničí knihy, které provázejí doktorským studiem. Větší část obsahu věnují otázkám výběru tématu a poté psaní doktorské práce, zabírají se ale i otázkami jak práci obhájit, jak se podílet na výuce, psát granty či jiné žádosti, účastnit se konferencí, publikovat v odborných časopisech a spoustou jiných činností, které patří k povinnostem doktoranda. S ohledem na poněkud jiná pravidla fungování doktorského studia v českém prostředí jsou postřehy z těchto příruček aplikovatelné u nás pouze omezeně, přesto zde najdete užitečné informace, zvláště co se týče psaní disertační práce.

DUNLEAVY, Patrick. *Authoring a PhD.* Houndmills: Palgrave, 2003. 297 s. ISBN 978-1-4039-0584-0.⁷⁹⁾

MAUCH, James, NAMGI, Park. *Guide to the Successful Thesis and Dissertation.* 5th edition. New York: Marcel Dekker, 2003. ISBN 978-0-82474-288-1.

MURRAY, Rowena. *How to Write a Thesis.* 2nd edition. Maidenhead: Open University Press, 2006. 301 s. ISBN 978-0-335-21968-1.

⁷⁹⁾ Z první strany citované knihy jsem převzal Schellingův citát, který je uveden na začátku této příručky.

- OLIVER, Paul. *Writing Your Thesis*. 2nd edition. London: Sage, 2008. 184 s. ISBN 978-1-412-94689-6.
- PHILLIPS, Estelle, PUGH, Derek. *How to Get a PhD*. 4th edition. Maidenhead: Open University Press, 2005. 240 s. ISBN 978-0-335-214684-0.